

KIRJANPITO 22C00100

Luento 4b: Siirtosaamiset ja –velat

MENON JA TULON SYNTYMINEN, KIRJAAMINEN JA JAKSOTTAMINEN

- Milloin tulo ja meno:
 - Syntyy
 - Kirjataan
 - Otetaan huomioon tulosta laskettaessa (*jaksotus*)

SUORITEPERUSTE KIRJANPIDOSSA JA TILINPÄÄTÖKSESSÄ

- Kirjaamisperuste (KPL 2:3§):
 - Menon kirjaamisperusteena on tuotannontekijän vastaanottaminen ja tulon kirjaamisperusteena suoritteiden luovuttaminen (*suoriteperuste*)
 - Meno ja tulo saadaan kirjata perustuen myös veloitukseen (*laskuperuste*) tai maksuun (*maksuperuste*).
 - Jos menot ja tulot kirjataan maksuperusteen mukaan, on ostovelat ja myyntisaamiset voitava jatkuvasti selvittää.

SUORITEPERUSTE KIRJANPIDOSSA JA TILINPÄÄTÖKSESSÄ

- Yleiset tilinpäätös periaatteet (KPL 3:3§):
 - Tilikaudelle kuuluvat tuotot ja kulut otetaan tilinpäätöksessä huomioon riippumatta niihin perustuvien maksujen suorituspäivästä.
- Lasku- tai maksuperusteella kirjatut erät on oikaistava suoriteperusteen mukaisiksi:
 - Oikaisusta syntyvät siirtyvät erät, siirtosaamiset ja siirtovelat (KPL 4:6§).

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

SIIRTOSAAMISET JA –VELAT

- Lasku- ja maksuperusteisuuden oikaiseminen ja täydentäminen (KPL 3:4§):
 - **Vähäisiä kirjauksia**, jotka on tehty laskuperusteisesti tai maksuperusteisesti, ei ole tarpeen oikaista ja täydentää suoriteperusteen mukaisiksi ennen tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista, **ellei niiden yhteisvaikutus ole olennainen**
 - Jos mikroyritys on yhdistys tai säätiö, saa se laatia tilinpäätöksensä myös maksuperusteisesti, ellei se ole emoyhtiönä konsernissa, josta on laadittava konserni-tilinpäätös.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

SIIRTOSAAMISET JA –VELAT

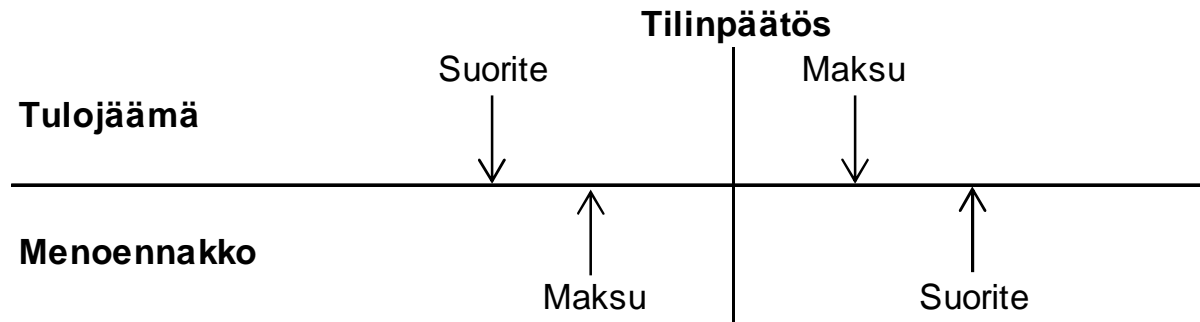
- Siirtosaamisten ja –velkojen syntyminen:
 - Kirjanpito maksuperusteella
 - Tilinpäätös suoriteperusteella
 - Maksu ja suorite eri tilikaudella:
 - Ennakko = maksu ennen suoritetta:
 - Tuloennakko => velka
 - Menoennakko => saaminen
 - Jäämä = suorite ennen maksua:
 - Tulojäämä => saaminen
 - Menojäämä => velka.

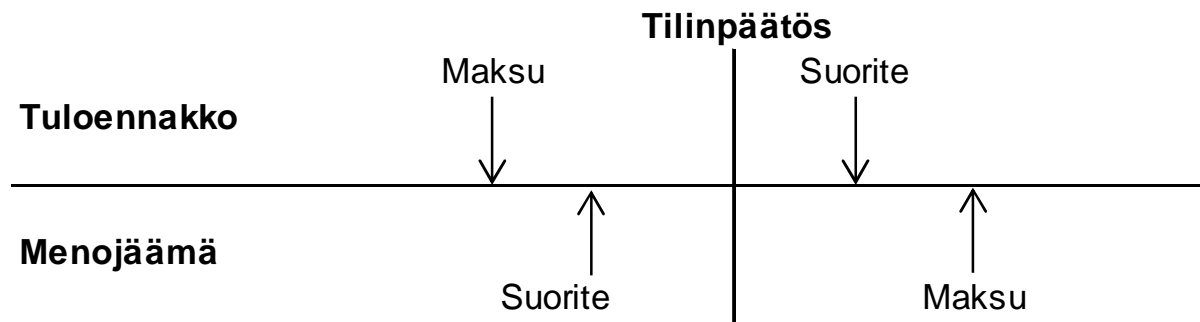
Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

SIIRTOSAAMISET JA -VELAT

Siirtosaamiset:

Siirtovelat:

SIIRTOSAAMISET

- Siirtosaamisia ovat (KPL 4:6§):
 - 1) tilikaudella tai aikaisemmin suoritettut maksut menoista, jotka suoriteperusteisesti toteutuvat tulevina tilikausina (*menoennakko*), jos eivät ole ennakkomaksuja;
 - 2) päättyneellä tilikaudella tai aikaisemmin suoriteperusteisesti toteutuneet tulot, joista ei ole saatu maksua (*tulojäämä*), jos eivät ole myyntisaamisia.

SIIRTOVELLAT

- Siirtovelkoja ovat (KPL 4:6§):
 - 1) tilikaudella tai aikaisemmin saadut maksut tuloista, jotka toteutuvat suoriteperusteisesti tulevina tilikausina (*tuloennakot*), jos eivät ole ennakkomaksuja;
 - 2) suoriteperusteisesti toteutuneet menot, joista ei ole suoritettu maksua (*menojäämä*), jos eivät ole ostovelkoja;
 - 3) vastaiset menot ja menetykset, jos eivät ole pakollisia varauksia (KPL 5:14.3§) tai vähennettävä omaisuuserän taseeseen merkittävästä arvosta.

ESIMERKKI

Siirtyvät erät päätetään siirtosaamisten ja siirtovelkojen tilien kautta tasetilille ns. avustavina tilinpäätösvienteinä:

- a) Menoennakko: maksettu vakuutusmaksu ennakoon 200.
- b) Tulojäämä: maksamatta oleva korkosaaminen 150.
- c) Menojäämä: maksamaton kertynyt lomapalkka 100.
- d) Tuloennakko: saatu vuokraennakko 50.

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

Vakuutusmenot a)	
[460]	
200	
260	Tulostilille

Siirtosaamiset	
200	
150	
350	
	350

Korkotulot b)	
	[550]
	150
Tulostilille	700

Vuokratulot d)	
	[350]
50	
300	Tulostilille

Siirtovelat	
	50
	100
	150
150	

Palkat c)	
	[250]
	100
Tulostilille	350

Tasetili	
Siirtosaamiset	350
	150
	Siirtovelat

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

SIIRTOSAAMISET JA -VELAT

- Seuraavalla tilikaudella siirtyvät erät palautetaan tilinavauksessa takaisin omille tileilleen, jotta maksuperusteinen kirjaaminen ei juoksevassa kirjanpidossa häiriinny.

Esimerkki:

Palautetaan siirtosaamiset ja -velat omille tileilleen:

		Tasetili			
		Siirtosaamiset		Siirtovelat	
		a) Vakuutus	200	100	c) Palkat
		b) Korkotulot	150	50	d) Vuokratulot
		Kassatili			
		150			Maksu
				100	Maksu
Vakuutusmenot a)					
[200]					
Vuokratulot d)					
	[50]				
		Korkotulot b)			
		[150]			150
		Palkat c)			
		100		[100]	

- a) Menoennakko: maksettu vakuutusmaksu ennakoon 200.
- b) Tulojäämä: maksamatta oleva korkosaaminen 150.
- c) Menojäämä: maksamaton kertynyt lomapalkka 100.
- d) Tuloennakko: saatu vuokraennakko 50.

SIIRTOSAAMISET JA -VELAT

- Siirtyvät erät vs. muut saamiset ja velat:
 - Laskennallinen erä, joka syntyy, kun tilinpäätös laaditaan suoriteperusteiseksi
 - Ei lähetetä tai saada laskua, tosite laaditaan itse
 - Ei seurata reskontrassa.
- Siirtosaamiset ja –velat, maksetut ja saadut ennakkomaksut sekä myyntisaamiset ja ostovelat esitetään taseessa seuraavasti:

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

TASE

<p>PYSYVÄT VASTAAVAT</p> <p>Aineettomat hyödykkeet</p> <p> Ennakkomaksut</p> <p>Aineelliset hyödykkeet</p> <p> Ennakkomaksut ja</p> <p> keskeneräiset hankinnat</p> <p>VAIHTUVAT VASTAAVAT</p> <p>Vaihto-omaisuus</p> <p> Ennakkomaksut</p> <p>Saamiset</p> <p> Myyntisaamiset</p> <p> Siirtosaamiset</p>	<p>PAKOLLISET VARAUKSET</p> <p>VIERAS PÄÄOMA</p> <p> Saadut ennakot</p> <p> Ostovelat</p> <p> Siirtovelat</p>
--	---

- Suoriteperuste vs. maksuperuste
 - Laskuperuste
- Tilinpäätös suoriteperusteella:
 - Siirtosaamiset
 - Siirtovelat
- Siirtyvät erät vs. muut saamiset ja velat

Aalto-yliopisto
Kauppakorkeakoulu

TEHTÄVÄT 5

- Tehtävä 19:
 - *Tilikauden tilinpäätöksen laatiminen*
 - Kirjaa tehtävän liiketapahtumat vientilausekkeina ja laadi tuloslaskelma ja tase käyttäen KPA:n mukaisia kaavoja. Tehtävän helpottamiseksi voit ensin kerätä pääkirjatilien saldot ja laatia tuloslaskelman ja taseen niiden pohjalta.
- Tehtävä 20:
 - *Hankintameno ja valmistus omaan käyttöön*
 - Esitä vientilausekkein kahden ensimmäisen tilikauden poistot sekä vaikutukset tulos- ja tasetileille, kun hankintamenoon luetaan:
 - a) hankinnan ja valmistuksen muuttuvat menot,
 - b) muuttuvien menojen lisäksi myös osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista.